

ROLEX

TUDOR

TAG Heuer

NOMOS GLASHÜTTE

LONGINES

TISSOT

Verið velkomin í nýja og glæsilega verslun okkar á Hafnartorgi

MICHELSEN
1909

Hafnartorg - 511 1900 - michelsen.is

Fólk í borgarstjórn virðist vera í einhverjum bómullarhnoðrum og sýnilega eru mikil mistök í útreikningum þar á bæ.

Verslanir munu halda velli

Svava Johansen, eigandi NTC, segir nýju verslunina á Hafnartorgi hafa farið fram úr væntingum. Hleypir nýrri netverslun af stokkunum fyrir jól. Segir rekstrar-kostnað fyrirtækja of háan og borgarmálin í ólagi. » 6

»2 Hlutabréfaeign dómara til skoðunar hjá MDE

Mannréttindadómstóll Evrópu hefur tekið fjárfestingarumsvif tveggja hæstaréttardómara í aðdraganda falls bankanna til meðferðar. Biðlar til ríkisins og Ólafs Ólafssonar að leita sátta.

»4 Afkoma álveranna verri um nær 20 milljarða

Afkoma álveranna á Íslandi versnaði um hátt í 20 milljarða í fyrra. Samanlagt tap á síðasta ári nam 6,1 milljarði. Forstjóri Landsvirkjunar hefur ekki áhyggjur af stöðu álveranna.

»10 Að dýpka skuldabréfmarkaðinn

„Tvöföldun á þátttöku erlendra aðila í ríkisskuldabréfum myndi eingöngu þýða innflæði upp á 800 milljónir Bandaríkjadala – upphæð sem sjóðsstjóri innan meðalstórs vögunarsjóðs í New York eða London stýrir,“ segir Birgir Haraldsson, sérfræðingur í markaðsviðskiptum hjá Arctica Finance.

FRÉTTABLAÐID/VALLI

NÝ VERSLUN OPTICAL STUDIO HEFUR OPNAÐ Á HAFNARTORGI

Optical Studio
SMÁRALIND • HAFNARTORG • LEIFSSTÖÐ • KEFLAVÍK

Kvartar til Seðlabankans vegna ummæla Gylfa

Icelandair Group hefur komið á framfæri athugasemdum til Seðlabanka Íslands vegna ummæla Gylfa Zoega, hagfræðiprófessors og nefndarmanns í peningastefnunefnd bankans, í síðustu viku þar sem hann bað þingmenn efnahags- og viðskiptanefndar Alþingis að fylgjast vel með stöðu Icelandair.

Bogi Nils Bogason, forstjóri Icelandair, staðfestir í samtali við Markaðinn að félagið hafi sent Ásgeiri Jónssyni, seðlabankastjóra og formanni peningastefnunefndar, bréf á föstudag með þeim tilmælum að fulltrúar bankans myndu gæta orða sinna á opinberum vettvangi.

Á opnum fundi nefndarinnar beindi Gylfi athygli þingmanna að því „stóra flugfélagi sem við byggjum svo mikið á. Hvað er að gerast þar? Ef við reiknum fram í tímann, hvenær verður eigið féð þar komið á hættulegt stig?“ spurði Gylfi, og sagði að ekki mætti vedja þjóðarbúinu á skaðabætur frá Boeing.

Bogi Nils Bogason, forstjóri Icelandair Group.

Bogi segir að slík ummæli gætu haft „skaðlegar afleiðingar“ fyrir félagið og „pössuðu á engan hátt“ fyrir mann í hans stöðu. Þá bendir Bogi á að sumir aðilar kynnu þannig að halda að Gylfi byggji yfir meiri upplýsingum um Icelandair en almenningur og fjárfestar en félagið væri hins vegar skráð á markað og allar upplýsingar um rekstur og fjárhagsstöðu þess séu opinberar.

Spurður hvort Icelandair hafi fengið einhver viðbrögð frá erlendum aðilum, meðal annars fjármálastofnunum, greinendum eða birgjum, vegna ummæla Gylfa segir Bogi að það hafi sem „betur fer“ ekki komið til þess. – hae

Kaupa 13 prósent í HSV

Framtakssjóðurinn Innviðir fjárfestingar, sem er að langstærstum hluta fjármagnaður af lífeyrissjóðum, gekk í síðasta mánuði frá kaupum á tæplega 38 prósentu hlut í HSV eignarhaldsfélagi, næststærsta hluthafa HS Veitna með um 34,4 prósentu hlut, samkvæmt heimildum Markaðarins. Samtals er því um að ræða um þrettán prósentu óbeinan hlut í HS Veitum en kaupverðið nam rúmlega þremur milljörðum króna.

Seljendur voru einkum Akur fjárfestingar og TM, sem áttu saman um 30 prósentu hlut, en þá seldi Ursus, félag Heiðars Guðjónssonar forstjóra Sýnar, einnig meðal annars hluta af sínum bréfum í félaginu.

Formlegt söluferli á hlut í HSV hófst í maí en það var fyrirtækjaráðgjöf Kviku banka sem hafði umsjón með ferlinu. Í fjárfestakynningu vegna söluferlisins, sem bar heitið Project Heat, kom fram að áætlaður

23,5

milljarðar króna er markaðsvirði HS Veitna miðað við viðskiptin.

hagnaður HS Veitna fyrir fjármagnsliði, afskriftir og skatta (EBITDA) fyrir árið 2019 yrði um 2,9 milljarðar og að tekjur myndu aukast um líðlega 500 milljónir og verða rúmlega 7,4 milljarðar.

HS Veitur er með dreifikerfi á Suðurnesjum, í Hafnarfirði, Árborg og Vestmannaeyjum, sér um sölu og dreifingu á heitu og köldu vatni ásamt dreifingu á raforku. Aðrir hluthafar eru Reykjanesbær með 50,01 prósentis hlut, Hafnarfjarðarbær 5,4 prósentu hlut og Sandgerðisbær með 0,1 prósentis hlut. – hae

Markús Sigurbjörnsson, Viðar Már Matthíasson, Ólafur Borkur Þorvaldsson og Eiríkur Tómasson. FRÉTTABLAÐID/ERNIR

Hlutabréfaeign dómara til meðferðar hjá MDE

Mannréttindadómstóll Evrópu hefur tekið fjárfestingarumsvif tveggja hæstaréttardómara í aðdraganda falls bankanna til meðferðar. Biðlar til málsaðila að leita sátta. Náist það ekki fer málið áfram fyrir dómstólnum.

Mannréttindadómstóll Evrópu (MDE) hefur tekið kæru Ólafs Ólafssonar, sem var einn aðaleigenda Kaupþings, vegna fjárfestingarumsvifa tveggja hæstaréttardómara, þeirra Markúsar Sigurbjörnssonar, þáverandi forseta dómsins, og Árna Kolbeinssonar, í aðdraganda falls stóru viðskiptabankanna til meðferðar.

Í bréfi sem Mannréttindadómstóllinn sendi til málsaðila fyrr í þessum mánuði, sem Markaðurinn hefur undir höndum, er farið þess á leit við íslenska ríkið hvort hægt sé að ná samkomulagi um sátta við Ólaf, sem gæti þá meðal annars grundvallast á skaða- og miskabótum, vegna dóms í svonefndu Al-Thani máli. Var Ólafur dæmdur í fjögurra og hálfs árs fangelsi fyrir markaðsmisnotkun.

Þá hefur dómstóllinn beint þremur spurningum til íslenska ríkisins og Ólafs þar sem óskað er eftir skýringum er snúa að málinu, meðferð þess fyrir dómstólum og hver fjárfestingarumsvif þeirra dómara sem dæmdu málið hafi verið í bönkunum. Náist ekki sættir milli málsaðila fyrir 2. desember næstkomandi mun Mannréttindadómstóllinn halda áfram með málið og taka það til frekari efnismeðferðar.

Þetta er í fyrsta sinn sem fjárfestingarumsvif hæstaréttardómara eru tekin til umfjöllunar fyrir dómstólum eftir að upplýst var um það í fjölmiðlum, meðal annars Fréttablaðinu, í byrjun desember 2016 að þeir hefðu í mörgum tilfellum átt hlutabréf í bönkunum að andvirði margra milljóna króna í aðdraganda falls þeirra haustið 2008. Sjaldgæft er að mál sem eru kærð til Mannréttindadómstólsins séu tekin til meðferðar en í fyrra var tæplega 80 prósentum mála vísað frá dómnum eða þau talin ótæk.

Í máli Ólafs, sem sendi inn kæru til Mannréttindadómstólsins í byrjun júní 2017, eru það Markús og Árni, sem dæmdu í Al-Thani málinu ásamt þremur öðrum dómurum, sem eiga hlut að máli vegna fjárhagslegra hagsmuna þeirra tengdra bönkunum þremur.

7-10

milljónir er áætlað tap Markúsar af eign sinni í sjóðum Glitnis við fall bankans 2008.

Markús seldi megnið af hlutabréfum sínum í Glitni 2007 fyrir 44,6 milljónir króna með umtalsverðum söluhagnaði en hann hafði eignast bréfin fimm árum áður. Hagnaðinn af sölu bréfanna, auk annarra fjármuna, setti hann í hluta- og skuldabréfasjóði í stýringu í einkabankaþjónustu Glitnis en þeir fjárfestu einkum í félögum sem tengdust bankanum. Áætlað tap Markúsar við fall bankanna er talið vera um 7 til 10 milljónir. Fjárfestingarumsvif Árna voru minni en hann átti bréf í Glitni að andvirði 2,4 milljónir króna þegar hlutabréfaverð bankans var hvað hæst í júlí 2007. Þau bréf urðu verðlaus við gjaldþrot bankans.

Þrátt fyrir að Markús og Árni hafi ekki átt beina hagsmuni undir vegna Kaupþings, en Al-Thani málið varðaði viðskipti með hlutabréf í þeim banka, þá segir í greinargerð Ólafs vegna kæru hans til Mannréttindadómstólsins að fjárhagslegir hagsmunir hafi verið samtvinnaðir öllu bankakerfinu. Fall eins banka hafði óhjákvæmilega áhrif á hina bankana.

Átti fyrir 19 milljónir í LAIS

Aðrir hæstaréttardómarar áttu einnig verulegra fjárhagslegra hagsmuna að gæta sem tengdust viðskiptabönkunum þremur og dæmdu í málum tengdum bankahruninu. Ákvörðun Mannréttindadómstólsins um að taka mál Markúsar og Árna til skoðunar vegna hlutabréfaeignar þeirra í bönkunum á árunum fyrir fall þeirra kann því að hafa afleiðingar í öðrum samþæriglegum málum.

Þannig áttu meðal annars hæstaréttardómararnir Viðar Már Matthíasson og Eiríkur Tómasson hlutabréf í Landsbanka Íslands að andvirði samtals 11 milljónir

þegar bankinn féll. Hlutabréfaeign Viðars Mús var umtalsvert meiri en Eiríks en þegar gengi bréfa bankans stóð hvað hæst nam virði bréfanna um 19 milljónum króna. Eiríkur og Viðar Már skipuðu báðir fimm manna dóm Hæstaréttar sem dæmdi ýmsa fyrrverandi stjórnendur og starfsmenn Landsbankans seka um markaðsmisnotkun og/eða umboðssvik í tveimur málum fyrir Hæstarétti í október 2015 og febrúar 2016.

Í kæru Ólafs til Mannréttindadómstóls Evrópu kom fram að talið væri réttmætt tilfæni til þess að efast um óhlutdrægni dómara í Al-Thani málinu vegna þeirra fjárhagslegra hagsmuna sem þeir áttu undir í bönkunum við fall þeirra. Af þeim sökum hafi hann ekki verið dæmdur af óvilhóllum dómstóli þegar Hæstiréttur sakfelldi hann fyrir markaðsmisnotkun í febrúar 2015. Kæra Ólafs byggir á þeim upplýsingum sem fram komu í fjölmiðlum í desember 2016 um fjárfestingarumsvif hæstaréttardómara tengd gömlu viðskiptabönkunum.

Taldi ekki skylt að upplýsa

Hæstaréttardómararnir höfðu í flestum tilfellum ekki tilkynnt nefnd um dómastörf um hlutabréfaeign þeirra í bönkunum á þeim tíma. Samkvæmt þeim reglum bar þeim lögum samkvæmt að tilkynna nefndinni ef þeir áttu hlut í félagi sem væri allt að þriggja milljóna króna virði, eða sem nam yfir fimm prósentum af eignarhlut í félagi. Ef hluturinn var aftur á móti meira virði en þrjár milljónir þurfa dómarar jafnframt að fá heimild nefndarinnar fyrir slíkri fjárfestingu.

Í yfirlýsingu sem Markús sendi frá sér eftir umfjöllun fjölmiðla kom fram að hann hefði tilkynnt nefndinni um eignarhlut sinn í Glitni og óskað eftir heimild fyrir fjárfestingunni – og sömuleiðis upplýst nefndina þegar hann seldi bréfin 2007. Hann sagðist hins vegar ekki hafa talið sér skylt að upplýsa um þá fjármuni sem hann hefði sett í fjárfestingarsjóði sem voru í eignastýringu Glitnis. hordur@frettabladid.is

Fjarðarkaup og Góa
hanna með stolti

Jólagestir

Björquins

21. - 22. DESEMBER Í HÖRPU

MÍÐASALA ER HAFIN!

Miðasala fer fram á harpa.is/jolagestir. Nánar á senalive.is/jolagestir

REYKJASTRÆTI

FASTEIGNAFÉLAG

URÐARHVARF 8 FYRIR STÓRNOTENDUR

GÆÐI - ÚTSÝNI - HAGKVÆMNI

Urðarhvarf 8 er nýtt húsnæði og hagkvæmur kostur fyrir leigjendur. Húsið er glerjað að miklu leyti og því nýtur sín vel stórbrotið útsýni yfir Reykjavík, í átt að Esjunni, yfir Elliðavatn og til Bláfjalla. Samnýting á mötuneyti, hjólageymslum, fundarherbergjum, móttöku og annarri fjölbreyttri þjónustu verður í boði fyrir leigjendur húsnæðisins.

Heildarstærð er um 17.200 fm • Útleigurými frá 640 fm • Næg bílastæði og gott aðgengi
Frábært útsýni yfir Esjuna og Elliðaárdalinn • Afhending hefst vorið 2020

REYKJASTRAETI.IS

Afkoman verri um nær 20 milljarða

Afkoma álveranna á Íslandi versnaði um hátt í 20 milljarða króna á milli 2017 og 2018. Samanlagt tap á síðasta ári nam 6,1 milljarði. Má að mestu rekja til hækkunar á heimsmarkaðsverði á súráli. Forstjóri Landsvirkjunar hefur ekki áhyggjur af stöðu álveranna.

Þorsteinn Friðrik Halldórsson
tfh@frettabladid.is

A lframleiðendur á Íslandi töpuðu samtals 6,1 milljarði króna á síðasta ári. Afkoman versnaði verulega á milli ára en hún var jákvæð um tæplega 13,4 milljarða króna árið 2017. Framkvæmdastjóri Samáls segir mestu hafa munað um hækkun súrálsvæðs. Forstjóri Landsvirkjunar segist ekki hafa áhyggjur af stöðu álveranna enn sem komið er.

„Rekstrarskilyrði hér á landi eru krefjandi en mestu munar þó um að heimsmarkaðsverð á súráli hækkaði verulega í fyrra og það olli álverum um allan heim verulegum búsifjum,“ segir Pétur Blöndal, framkvæmdastjóri Samáls, í samtali við Markaðinn.

„Það sem var óvænt í því var að lítil sem engin fylgni var á milli verðþróunar á áli og súráli, en venjulega hefur það fylgst að.“

Stærstan hluta tapsins má rekja til álvers Rio Tinto í Straumsvík sem tapaði 44,6 milljónum Bandaríkjadala, jafnvirði um 5,6 milljarða miðað við núverandi gengi, á síðasta ári. Álverið hafði verið rekið á núllinu árið 2017. Álverið Alcoa Fjarðaál á Reyðarfirði tapaði 8,5 milljónum dollara, eða tæplega 1,1 milljarði króna, árið 2018 samanborið við 78 milljóna dollara hagnað, jafnvirði 9,8 milljarða króna, árið áður.

Eina álverið sem rekið var með hagnaði var álver Norðuráls á Grundartanga. Það hagnaðist um rúmlega 4,5 milljónir dala á síðasta ári, jafnvirði um 550 milljóna króna, og dróst hagnaðurinn saman frá fyrra ári um þrjá milljarða króna. Þrátt fyrir að afkoma greinarinnar hafi versnað um 19,5 milljarða króna jukust heildartekjur um 9,4 prósent. Öll álverin áttu það hins vegar sameiginlegt að framleiðslukostnaður jókst verulega.

Hörður Arnarson, forstjóri Landsvirkjunar, segir að enn sem komið er hafi Landsvirkjun ekki áhyggjur af stöðu álveranna.

„Við gerum okkur hins vegar grein fyrir því að á síðasta ári og í ár

Eina álverið á Íslandi sem var rekið með hagnaði árið 2018 var álverið á Grundartanga. FRÉTTABLAÐIÐ/VILHELM

hafi aðstæður verið krefjandi fyrir okkar viðskiptavinum. Staða álframleiðslu í heiminum hefur verið erfið, einkum vegna lágs álverðs, en ef við horfum á álver hér á landi og berum þau saman við álver erlendis þá teljum við að þau séu vel samkeppnisfær,“ segir Hörður.

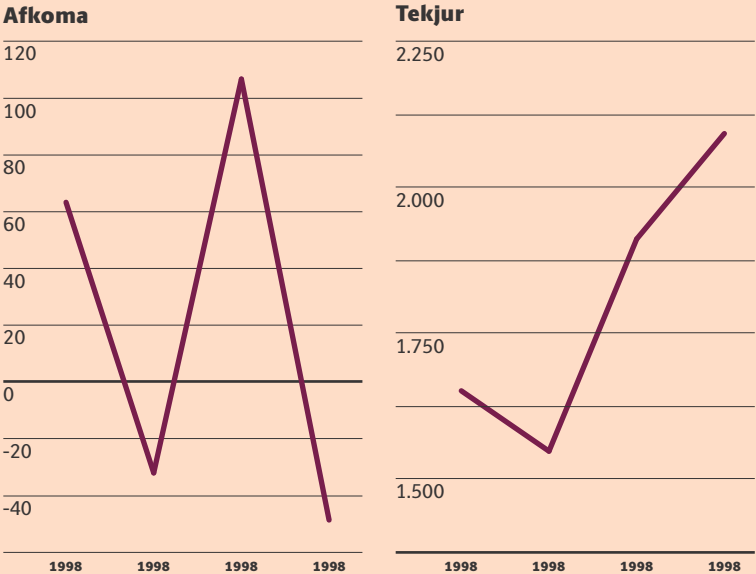
„Áliðnaðurinn er í eðli sínu sveiflukenndur og við höfum oft séð svona sveiflur áður. Við höfum verið að draga úr tengingu tekna okkar við álverð einmitt út af því. Þó að við verðum fyrir einhverjum áhrifum eru þau ekki mjög mikil,“ segir Hörður.

Pétur segir að hækkun súrálsvæðs megi rekja til óvissu á alþjóðavísu, meðal annars vegna tollastriðs Bandaríkjanna og Kína og þrýstings bandarískra stjórnvalda á Rusál. Auk þess hafi Norsk Hydro átt í erfiðleikum með sína framleiðslu.

„Almennt var þróun á aðföngum og rekstrarkostnaði óhagstæð fyrir

Afkoma og tekjur álframleiðenda á Íslandi

í milljónum dala

Solla selur Birgi Gló

Hjónin Sólveig Eiríksdóttir og Elías Guðmundsson hafa selt hjónunum Birgi Bieltvedt og Eygló Björk Kjartansdóttur 30 prósentu hlut sinn í veitingastaðakeðjunni Gló.

Elías segir að samið hafi verið um það árið 2017 þegar ákveðið var að veitingastaðurinn færi í útrás til Danmerkur að Birgir og Eygló Björk myndu kaupa þau hægt og rólega út. „Við höfum verið á hlaupum lengi og kominn tími til að slaka á. Félagið er komið í ágætis horf og tækifæri er fyrir nýja aðila til að taka fyrirtækið á næsta stig,“ segir hann í samtali við Markaðinn.

Sólveig, sem stofnaði veitingastaðinn, mun starfa sem ráðgjafi hjá Gló til júlí 2021. Elías segir að hlutverk hennar verði að viðhalda gæðum, sinna nýsköpun og öðru.

Hjónin Birgir og Eygló Björk keyptu helmingshlut í Gló árið 2014 í gegnum fjárfestingafélagið Eyju. Elías segir að Eyja hafi eignast meirihluta í Gló árið 2017 samhliða útrásinni.

Hann segir að samið hafi verið um að hjónin myndu ekki opna nýjan veitingastað í bráð. Hugur

Sólveig Eiríksdóttir, stofnandi Gló.

þeirra standi heldur ekki til þess. Rekstrarumhverfið sé erfitt um þessar mundir.

Tap Gló veitinga ehf., sem rekur fjóra staði hér á landi, jókst úr 26 milljónum króna á milli ára í 82 milljónir króna árið 2018. Eigið fé var neikvætt um fimm milljónir króna við árslok. Birgir sagði í viðtali við Morgunblaðið að reksturinn gengi betur í ár en í fyrra. Líklega verði jafnvægi milli kostnaðar og tekna. „Síðustu tólf mánuði hefur reksturinn skilað hagnaði,“ sagði hann.

Eyja á einnig hluti í Brauð & Co, Café Paris, Joe & The Juice, Jómfrúnni og Snaps. – hvj

Arion banki selur sumarhöllina

Arion banki hefur boðið til sölu sex herbergja orlofshús í eigu bankans, sem aðeins æðstu stjórnendur hans hafa haft afnot af síðustu ár, í Hörgársveit í Eyjafirði. Orlofshúsið, sem er rúmlega 172 fermetrar að stærð, er á 9,6 hektara eignarlöð og var byggt árið 2004.

Bankinn óskar eftir tilboði í eignina. Fasteignamat hússins nemur 33,6 milljónum króna en brunaþótamatið er hins vegar 97,4 milljónir króna.

Fram kemur í auglýsingu að orlofshúsið, sem er með heitum potti, skiptist í tvær svefnherbergisálmur með tveimur svefnherbergjum og einu baðherbergi hvor, ásamt tveimur stofum.

Benedikt Gislason, sem tók við starfi bankastjóra í júlí, sagði í viðtali við Markaðinn að bankinn væri á krossgötum um þessar mundir. „Það er stefnumótunarvinna í gangi innan bankans og ég held að við munu sjá viðskiptamódel sem byggir meira á milliðahlutverki þar sem efnahagsreikningurinn er notaður með sértækari hætti og á því að veita þjónustu sem felur

Brunabótamat sumarhallarinnar í Eyjafirði er 97 milljónir króna.

ekki í sér mikla eiginfjárbindingu,“ útskýrði Benedikt.

Með sifellt færri heimsóknum í útibú bankans skapaðist jafnframt tækifæri til að hagræða í rekstrinum. „Við þurfum að sníða okkur stakk eftir vexti. Ef efnahagsreikningurinn dregst saman þá minnka

Almennt var þróun á aðföngum og rekstrarkostnaði óhagstæð fyrir álverin og tekjurnar stóðu ekki undir því.

Pétur Blöndal, framkvæmdastjóri Samáls

álverin og tekjurnar stóðu ekki undir því,“ segir Pétur en bendir á jákvæðu hliðarnar. Framleiðsla hafi gengið vel og útflutningstekjurnar hafi numið 230 milljörðum króna. Þar af hafi innlendur kostnaður numið 86 milljörðum.

Spurður hvernig þróunin hafi verið á þessu ári segir Pétur að áhyggjuefni sé að álverð hafi hækkað en á móti hafi verð á súráli lækkað. „Álverð ræðst á heimsmarkaði. Það er núna 13 prósent lægra en það var fyrir ári síðan og hefur lækkað um 6 prósent á þessu ári. Það er auðvitað áhyggjuefni og vonandi rætist úr því. Á móti kemur að verð á súráli hefur lækkað töluvert meira og þar er markaðurinn vonandi að jafna sig.“

Breytingar í efstu lögum

Töluverðar breytingar hafa orðið á yfirstjórn álframleiðendanna á Íslandi og fleiri stóriðjufyrirtækja á árinu. Ragnar Guðmundsson lét af störfum sem forstjóri Norðuráls í maí en hann hafði gegnt stöðu forstjóra frá árinu 2007. Gunnar Guðlaugsson kom í hans stað.

Um mitt sumar var greint frá því að Magnús Þór Ásmundsson hefði óskað eftir því að láta af störfum hjá Alcoa Fjarðaáli og er nú leitað að nýjum forstjóra. Magnús hafði verið forstjóri síðan árið 2014.

Skömmu síðar urðu breytingar á yfirstjórn Elkem á Íslandi, sem rekur kísilver á Grundartanga þegar Gestur Pétursson, forstjóri Elkem til fimm ára, var ráðinn forstjóri Veitna. Þá hefur Tómas Már Sigurðsson sagt starfi sínu lausu sem aðstoðarforstjóri Alcoa og mun hann láta af störfum í lok árs.

umsvifin að sama skapi,“ sagði Benedikt.

Gert er ráð fyrir að tilkynnt verði um niðurstöður stefnumótunarvinnu bankans, ásamt hagræðingaraðgerðum sem ráðist verður í, á morgun, fimmtudag.

– hae

Einn besti skrifstofu- stóllinn fyrir bakveika

Hirzlan Skrifstofuhúsgögn eru þessa dagana með sérstakt tilboðsverð á hinum rómuðu Wagner skrifstofustólum, þeir einu sem eru með Dondola® 360° veltihreyfingu á setu. Hreyfingin miðar að því að léttu álag á bakið og styrkja það.

Skrifstofustólarnir frá Wagner hafa heldur betur slegið í gegn, enda hafa fjölmargir fagaðilar og einstaklingar mælt sérstaklega með þessum frábæru stólunum. Ólafur Gunnar Guðlaugsson barnabókahöfundur er einn þeirra.

Ólafur Gunnar Guðlaugsson

„Ég hef unnið sem grafískur hönnuður, barnabókahöfundur og teiknari í nærri 30 ár. Eins og gefur að skilja er ekki mikil hreyfing við svona störf og ég sit nánast allan daginn við mína iðju. Það er auðvitað dauði og djöfull fyrir krónískt bakveikan mann. Í tugi ára hafði morgunrútína mín verið að liðka um klemmdu taugina

í mjóbakinu, koma mér úr vinkilstöðu í lóðréttu. Sem sagt ópolandi og viðvarandi ástand sem var nóg til að æra óstöðugan.

Síðan kynntist ég Wagner stólunum með 360 gráðu Dondola veltitækninni. Málið er að ef þér tekst að halda hryggsúlunni á stöðugri hreyfingu þá stífnar hún síður og festist. Vinnuveitandi minn fjárfesti í Ergomedic 100-3, og viti menn, eftir eina viku voru öll mín bakvandamál algjörlega horfin! Það hljómar eins og lygasaga en mér hefur aldrei liðið betur í bakinu.“

ERGOMEDIC 100-3 skrifstofustól frá Wagner, þeir einu sem eru með Dondola® 360° veltihreyfingu á setu.

FAGAÐILAR MÆLA
MEÐ WAGNER

Elís Þór Rafnsson
sjúkrabjálfi

Hirzlan

SKRIFSTOFUHÚSGÖGN

Síðumúla 37, 108 Reykjavík • Sími: 564-5040 • hirzlan@hirzlan.is • www.hirzlan.is

Svava Johansen, eigandi NTC, segir að erlendir ferðamenn, einkum Bandaríkjamenn og Kínverjar, séu nær þriðjungur af viðskiptavinum GK Reykjavíkur á Hafnartorgi. Þannig sé því ekki háttað í öðrum verslunum.

Endalaus vinna og óbilandi áhugi

Svava Johansen, eigandi tískuvörukeðjunnar NTC, segir rekstrarumhverfið valda því að margir verslunareigendur gefist upp. Launakostnaður sé of hár og borgaryfirvöld flækist fyrir. Hún segir að gengi GK Reykjavík á Hafnartorgi hafi farið fram úr vonum.

Þorsteinn Friðrik Halldórsson
tfh@frettabladid.is

Fáir þekkja íslenska smásölumarkaðinn betur en Svava Johansen, eigandi NTC. Fyrirtækið var byggt upp frá því að vera ein verslun á Laugavegi og upp í tískuvörukeðju sem rekur nú 15 verslanir á höfuðborgarsvæðinu og stóð af sér fjármálahrunið. Svava segir að verið sé að loka mörgum smærri verslunum hér á landi vegna hins erfiða rekstrarumhverfis sem er komið til vegna hás launakostnaðar. Seinangangur og tillitsleysi borgaryfirvalda bæti ekki úr skák. Þá segist hún hafa mikla trú á Hafnartorgi sem verslunarkjarna og greinir frá því að NTC ætli að opna nýja netverslun.

NTC opnaði í vor nýja GK Reykjavík verslun á Hafnartorgi og má þar finna vörumerki sem hafa ekki áður verið fánleg á Íslandi.

Hvernig hefur gengið á Hafnartorgi síðan þið opnuðuð verslunina?

„Við erum mjög ánægð með að vera á Hafnartorgi og frá því að við opnuðum hefur þetta í raun farið

fram úr okkar vonum. Við náðum góðu samkomulagi við Regin, eiganda verslunarkjarnans, ákváðum að slá til og sjáum ekki eftir því. En svæðið er ekki komið á þann stað að traffikin komi af sjálfri sér. Við höfum þurft að gefa í á samfélagsmiðlum og fá flotta áhrifavalda til liðs við okkur til að vekja meiri athygli á svæðinu og breyttri verslun okkar.

Þarna erum við með svokölluð „affordable luxury brands“. Við munum örugglega sjá mikla traffík um jólin og ég hef mikla trú á að næsta vor verði þetta orðið svaka fint,“ segir Svava og nefnir að samsetning kúnnahópsins á Hafnartorgi sé öðruvísi en í öðrum verslunum fyrirtækisins. Erlendir ferðamenn, og þá sérstaklega Bandaríkjamenn og Kínverjar, séu nær þriðjungur af viðskiptavinum verslunarinnar.

Í nýlegri umfjöllun Markaðarins var rætt við veitinga- og kaupmenn í borginni sem voru sammála um að ferlið við að koma á fót fyrirtæki í borginni væri gríðarlega þungt í vöfum. Fyrirtækjaeigendunum bar saman um að samráðsleysi borgarinnar í tengslum við framkvæmdir væri baggi á rekstrinum. Á köflum

væri ómögulegt að ná tali af starfsmönnum borgarinnar til þess að fá svör eða úr málum greitt.

„Fólk gefst upp“
Hvernig horfir staðan í miðborginni við þér?

„Það er engin spurning um að það megi gera betur í borgarmálum og ég skil hreinlega ekki hvernig borgin er að vinna almennt í sínum málum. Seinangangurinn er svo mikill og það er erfitt að ná sambandi við starfsmennina sem koma að þessum málum. Það liggur við að hægt sé að reisa heila íbúðablokk á skemmri tíma en það tekur að rífa upp eina götu.

Við kynntumst þessu verklagi borgarinnar þegar það fundust fornminjar við hliðina á okkur á Hafnartorgi. Seinangangurinn í kringum það og hversu lengi þeir voru að ganga frá því! Þetta er ekki til fyrirmyndar og það þarf bara að segja það,“ segir Svava og vísar þar til gömlu bryggjunnar sem var grafinn upp í Pósthússtræti vegna framkvæmda við Hafnartorg. Opna átti GK Reykjavík á Hafnartorgi í byrjun árs en framkvæmdirnar töfðu opnunina.

„Það verður að huga að því að

Rekstrarkostnaður fyrirtækja er einfaldlega of hár. Ég veit að þó nokkrum verslunum hefur verið lokað eða er verið að loka. Fólk gefst upp.

sumt fólk er með allan sinn rekstur í miðbænum. Ég væri mjög til í að sjá breytta stjórn í borginni. Fólk í borgarstjórn virðist vera í einhverjum bómullarhnoðrum og sýnilega eru mikil mistök í útreikningum þar á bæ – bæði hvað varðar tímalengdir verkefna og hins vegar kostnaðarplön. Mér finnst illa farið með fjármuni borgarbúa. Þetta hefur mjög mikil áhrif á fyrirtækin í miðborginni og það er eins og stjórnendur borgarinnar átti sig ekki á því hvaða afleiðingar þetta hefur.“

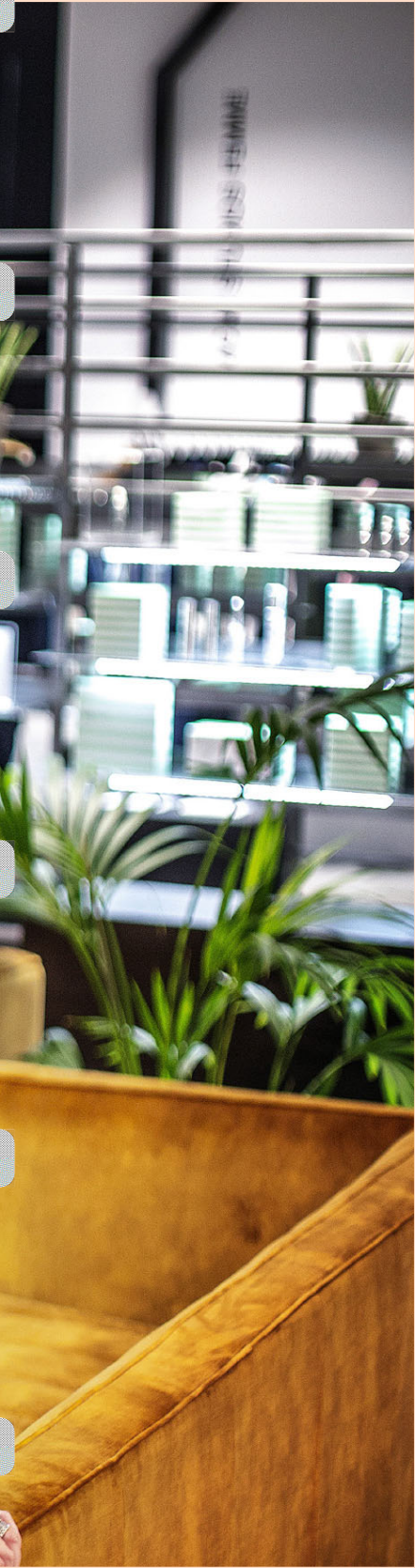
Hvernig er rekstrarumhverfið í smásölu eins og staðan er í dag?

„Rekstrarkostnaður fyrirtækja er einfaldlega of hár og þar vegur launakostnaður og leiga þungt. Ég veit að þó nokkrum verslunum hefur verið lokað eða er verið að loka. Ég sá til dæmis einni lokað gær og annarri í síðustu viku. Fólk gefst upp. Þegar við berum okkur saman við fyrirtæki erlendis þá eru launin á Íslandi miklu hærri en þessu var öfugt farið hérna áður fyrr.

Fólkið sem starfar í þessum geira erlendis á ekki til orð þegar við segjum hvað við erum að greiða fólki í laun hvort sem það eru sölumenn í verslun, rekstrarstjórar eða starfsmenn á skrifstofunni. Það er erfitt að reka fyrirtæki þegar laun eru svona há og þess vegna höfum við þurft að hagræða í rekstrinum. Við erum stór keðja og getum því hagrætt en það er ekki jafn auðvelt fyrir smærri fyrirtæki.“

Nú var nýlega skrifað undir svokallaðan Lífskjarasamning sem felur í sér enn frekari launahækkanir. Var samningurinn góð eða slæm lending að þínu mati?

„Það er sumt gott og annað verra í þessum samningi. Mér finnst það gott að áhersla sé lögð á kjarabætur

slunum samstæðunnar. FRÉTTABLAÐIÐ/VALLI

tekjulágs launafólks. Áherslan á lága verðbólgu og lægri vexti er líka mjög mikilvæg. Það hjálpar bæði fyrirtækjum og heimilum. Vextir hafa lækkað um 1 prósent á árinu sem er heilmikið og ef horft er áfram í sömu átt og vextir verða lækkaðir um annað prósent þá fer fólk virkilega að finna muninn. Mér fannst einnig nauðsynlegt að sjá tryggingagjaldið lækka enn frekar.“

Útlitið mjög svart í hruninu

Svava segir að stærstu áskoranirnar á ferlinum hafi tengst fjármálahruninu og afleiðingum þess.

„Útlitið var mjög svart í hruninu. Við vorum með 140 birgja og gátum ekki greitt neina reikninga í gegnum bankakerfið. Þá þurftum við að fara út og semja við hvern og einn. Við sögðum að bankarnir væru lokaðir og að þótt við ættum pening að þá gætum við ekki greitt þeim. Þetta fannst fólki skrítið,“ segir Svava.

„Við fórum margar ferðir út og sömdum og sömdum. Á endanum voru allir nema einn eða tveir sem stóðu með okkur og þannig náðum við að halda samningunum og fresta greiðslu reikninga. Þetta kenndi mér heilan helling. Þegar maður lendir í svona aðstæðum kemur í ljós hverjir eru að vinna með þér og

hverjir ekki.“

Þá hækkuðu skuldir NTC verulega í kjölfar bankahrunsins. Árið 2008 höfðu skuldirnar hækkað úr rúmum 550 milljónum króna í 1.450 milljarða og eigið fé var orðið neikvætt um 484 milljónir.

„Ein stærsta áskorunin var að finna út úr því hvernig maður átti að reka fyrirtæki með erlend lán sem næstum því þrefölduðust. Ég horfði á þetta og hugsaði að það væri ekki fræðilegur möguleiki á að ég gæti borgað peninga út úr þessum rekstri,“ segir Svava.

Skuldastaðan batnaði hins vegar verulega þegar ólögleg erlend lán voru leiðrétt í samræmi við niðurstöðu dómstóla. NTC fékk leiðréttingu á lánunum og lækkuðu skuldirnar þá niður í 470 milljónir. Síðan þá hafa skuldir félagsins lækkað og nema um 380 milljónum í dag.

Þarf að vera á tánum

Í Bretlandi hafa stórar rôtgrónar verslanakeðjur á borð við Debenhams átt undir högg að sækja. Sérðu einhver líkindi með stöðunni á breska markaðinum og þeim íslenska?

„Ég hef verið mikið í Bretlandi og þegar ég sé hvernig komið er fyrir stórverslunum á borð við Debenhams, af því þú nefnir þá verslun, þá verð ég ekki hissa. Ég hef aldrei skilið þetta konsept. Þetta er óspennandi verslun, svona hálfkák að mínu mati. Við hjá NTC störfum við að hjálpa fólki að setja saman fallegan fatnað og finna út með nálgun og spjalli við viðskiptavini hvað hentar hverjum og einum best. Við gerum það með mjög mismunandi hætti þar sem við erum með ólíkar verslanir.

Ef við tölum hins vegar um aðrar og vel heppnaðar stórverslanir má nefna Selfridges sem er alltaf að bæta sig með nýjum, spennandi merkjum – opna nýja veitingastaði innandyra og býður upp á mjög góða þjónustu. Þú þarft ávallt að vera á tánum. Þessi bransi gengur út á það og að vekja athygli fólks á einhverju nýju í bland við það sem er klassískt og nauðsynlegt. Ég segi bara: Ef maður ætlar að lifa af, þá verður maður að leggja sig fram við það sem maður er að gera, dag og nótt. Vera vakandi og fá ávallt nýjar hugmyndir. Bjóða fólki upp á einhverja upplifun þegar það heim-sækir mann. Ef þú ert bara allt í lagi, þá gerist ekki neitt, en ef þú ert einn af þeim bestu, þá muntu uppskera eftir því. Það er alltaf hægt að finna árangursríkar leiðir.“

Sænska verslanakeðjan H&M opnaði sína fyrstu verslun hér á landi haustið 2017 og stefnir nú á að opna fjórðu verslunina á Akureyri.

Það var ekki jafnmikil spenna í kringum opnun H&M og við bjuggumst við. Kannski héldu þeir að þeir væru nógu sterkir á markaðinum til að geta skapað spennu.

Á síðasta ári seldi H&M vörur fyrir tæplega 2,4 milljarða hér landi en það var fyrsta heila rekstrarár fyrirtækisins frá því að það hóf starfsemi hér á landi.

Hefur innkoma H&M á markaðinn haft áhrif á ykkar rekstur?

„Nei, ekki nema þau áhrif að fleira fólk kemur í verslunarmiðstöðvarnar sem er mjög gott mál. Það var ekki jafnmikil spenna í kringum opnun H&M og við bjuggumst við. Kannski héldu þeir að þeir væru nógu sterkir á markaðinum til að geta skapað spennu í kringum opnunina. Við sáum til dæmis mun meiri spennu í kringum opnun Lindex í Smáralind 2011. Ég hef aldrei séð annað eins. Þar var tímasetningin og markaðssetningin alveg til fyrirmyndar. Hitti gjörsamlega í mark.

Og allt í einu var ekki jafn spennandi að kaupa í H&M þar sem margir keyptu fót í H&M erlendis vegna

þess að þau fengust ekki heima. Við erum bara svona þjód. Við elskum McDonald's í útlöndum en það gekk ekki á Íslandi.

Þegar svona samkeppni kemur á markaðinn þarf maður bara að vera vakandi. Á þessum tíma var í gangi merkjatíska með stórum lógóum framan á flikum. Við vorum byrjuð að undirbúa merkjatískuna, gáfum í og það gekk mjög vel.“

Hverjir veita ykkur helst samkeppni? Eru það innlend smásölu-fyrirtæki eða erlendar keðjur?

„Helsta samkeppnin eru bæði erlendar verslanir sem og innlendar. Erlendar netsíður veita okkur mjög mikla samkeppni, það eru þó ekki allar netverslanir sem selja til Íslands. Kringlan er að fara af stað með netsölu frá Kringlan.is og þá er viðskiptavinur tengdur beint inn á síðu viðkomandi verslunar þar innandyra. Það verður spennandi að sjá hvernig hún fer af stað.“

Ný netverslun í pípunum

Hvernig stendur NTC í netverslun?

„Við höfum verið dálítið aftarlega á merinni þegar kemur að netverslun og sú netverslun sem við erum með í dag byggist á allt of mikilli handavinnu. Hins vegar erum við að fara af stað með nýja netverslun sem byggir á nýju kerfi sem er þannig að við seljum beint úr búðunum,“ segir Svava. Aðspurð segir hún að upphaflega hafi nýja netverslunin átt að komast í gagnið í haust en vegna byrjunarörðugleika sé nú stefnt að því að opna hana fyrir jóln. Það verður GK-REYKJAVÍK.is.

Þá segist hún ekki eiga von á því að selja mikið erlendis í gegnum netið til að byrja með. „Ekki nema til Færeyja vegna þess að Færeyingar hafa verið að versla dálítið við okkur,“ segir Svava. „Við verðum líka að horfa á netverslunina sem sýningarglugga. Fólk fer á netið, tekur skjáskot af einhverri flik og kemur síðan í verslunina til að máta hana. Það er mismunandi hvernig fólk vill versla.“

Hvernig sérðu fyrir þér að tiskuvörugeirinn þróist með árunum? Verður allt selt á netinu?

„Það að versla á netinu er ekki félagslegt og þess vegna trúi ég því að fólk muni halda áfram að koma í verslanir til að fá góða þjónustu. Við leggjum til dæmis mikið upp úr því að bjóða fólki upp á kaffi, og síðan jafnvel bjór eða hvítvín á föstudögum og laugardögum. Við viljum að þú upplifir góðar móttökur þannig að þér líði vel og þannig að þú farir brosandí úr búðinni. Kannski ertu á leiðinni í fint boð og þarft kjól eða jakkaföt. Þá viltu þjónustu og ráðleggingar sem tölva getur ekki gefið. Í nýju GK versluninni er til dæmis flest starfsfólkið fátahönnuðir eða textilhönnuðir. Þetta er fólk sem hefur vit á því hvað það er að tala um í sambandi við efni og snið.

Ég veit að þróunin er hröð. Net-

verslun stækkar og stækkar, og hún mun halda áfram að stækka. Þess vegna erum við að setja meira púður í netverslunina okkar en ég hef reynt að vera á bremsunni með það vegna þess að ég vil fá fólk inn í verslunina.“

Sautján er grunnurinn

NTC er byggt á grunni heildsölu sem var stofnuð um miðja síðustu öld en verslunarrekstur hófst árið 1976 þegar verslunin Sautján var opnuð á Laugavegi 46. Hefur félagið verið rekið á sömu kennitölunni síðan þá. Aðkoma Svövu hófst 1981 þegar hún var 17 ára nemandi í Verzlunarskólanum og kynntist Bolla Kristinssyni sem hafði opnað Sautján á Laugaveginum. Skömmu síðar var hún komin á fullt í rekstrinum.

„Að vera í skóla og sinna verslun á sama tíma var ekki mikið mál fyrir mig þá. Ég hafði endalausa orku og þurfti lítinn svefn. Það gekk mjög vel í byrjun, vörurnar seldust upp hratt og við þurftum að hleypa inn í hollum um helgar. Fljótlega stækkuðum við fyrstu búðina upp á tvær hæðir í staðinn fyrir eina og síðan vorum við með verksmiðju á þriðju hæðinni og bjuggum á fjórðu. Við opnuðum aðra verslun í Kringlunni þegar hún var opnuð 1987 og ég man hvað mér fannst æðislegt að hafa svigrúmið til að geta fært vörur á milli. Síðan var þetta þannig að um leið og eitthvað gekk vel í Sautján opnuðum við sérverslun í kringum það. Sautján er grunnurinn að NTC,“ segir Svava.

Verslunum NTC fjölgaði og þegar mest lét voru þær hátt í 20 talsins. NTC, sem starfrækir 14 verslanir í dag og hefur um 140 starfsmenn, er leiðandi í innflutningi, framleiðslu, heildsölu og smásölu á tiskufatnaði á Íslandi. Svava keypti Bolla út úr fyrirtækinu árið 2005 og á og rekur fyrirtækið í dag ásamt manni sínum Birni K. Sveinbjörnssyni.

Hver var lykillinn að því að ná árangri í þessum geira?

„Ég myndi segja að það hafi verið endalaus vinna og óbilandi áhugi. Þetta voru líka öðruvísi tímar. Fyrst var engin Kringla og tiskuvöruverðslanir voru fáar miðað við í dag. Svo strax í byrjun vorum við mjög heppin með starfsfólk og það mynduðust fljótt sterkar stóðir undir fyrirtækinu. Við höfum verið með sama starfsfólkið í mörg ár og það hefur mikið að segja.

Þetta er búíð að vera skemmilegt ferðalag og það hafa verið margar áskoranir á leiðinni sem við höfum þurft að takast á við. Í rauninni lærir maður alla daga að reyna að finna nýjar leiðir ef hlutirnir ganga ekki upp. Auðvitað mætir maður ýmsu sem erfið er að takast á við en með því að finna leið sem virkar eflir maður sjálfstraustið og það er eitt-hvað sem hver einasti maður hefur gott af.“

Ekkert mál hjá Vodafone

Það skiptir okkur máli að vera í góðu sambandi 24 tíma sólarhringsins. Ég þarf bara að biðja um það sem þarf og Vodafone sér um restina.

Nánar á vodafone.is/fyrirtaeki

Framtíðin er spennandi.

Ertu til?

vodafone
fyrirtæki

Sterkt og gott samband

Dagurinn alltaf betri eftir hugleiðslu

Svipmynd

Vilborg Helga Harðardóttir

Nám:
BA í sálfræði frá Háskóla Íslands og
MBA frá Háskólanum í Reykjavík.

Störf:
Forstjóri Já hf.

Fjölskylduhagir:
Gift Davíð Haukssyni, eigum
saman þrjú börn, Emil 15 ára,
Steinunni Ástu 12 ára og Hauk
Tuma 5 ára.

Vilborg Helga Harðardóttir var ráðin for-
stjóri upplýsinga-
fyrirtækisins Já hf.
í byrjun árs en hún
hefur meira en þret-
tán ára reynslu af störfum fyrir
félög innan samstæðunnar. Vil-
borg Helga segir að síðustu mán-
uðir í nýju hlutverki hafi einkennst
af margvíslegum áskorunum og að
fram undan séu spennandi tímar.
Hver eru þín helstu áhugamál?
Síðustu ár hefur vinna og nánasta
fjölskylda átt stærstan hluta tíma
míns. Minar uppáhaldsstundir eru
samtöl við fólkið í kringum mig um
líf þess og það sem á því brennur og
mér finnst fátt meira gefandi en að
vera treyst fyrir því. Ég hef alltaf
haft mikinn áhuga á fólki, reynslu
þess og hugarheimi og leiddi það
mig upphaflega í sálfræðinámið.
Ég hlusta mikið á tónlist og sækí í
hana þá orku sem ég þarfnast hverju
sinni, hvort sem það er ró, kraftur
eða fjör. Góðir tónleikar eru toppur-
inn, sér í lagi ef tónlistarfólkið segir
frá sjálfu sér og sögunni á bak við
lögin.

Hvernig er morgunrúttinan þín?
Yfirleitt er ég á síðustu stundu
út úr húsi á morgnana. Tvö snús og
vaninn að skoða tölvupóst og taka
rúnt á helstu samfélags- og frétt-
miðlum áður en ég fer á fætur á
líklega stóran þátt í því. Við hjónin
tryggjum í sameiningu að allir fái
hafragraut og komist á sína staði á
réttum tíma – í sannleika sagt samt
meira hann en ég þótt ég leggi mitt
af mörkum. Dagurinn verður svo
alltaf betri þegar ég næ stuttri hug-
leiðslu áður en ég held af stað út í
daginn.
*Hvaða bók hefur haft mest áhrif
á þig?*
Tvær eftirminnilegustu bækur

Vilborg Helga segir að góðir tónleikar séu toppurinn, sér í lagi ef tónlistarfólkið segir frá sjálfu sér og sögunni á bak við lögin. FRÉTTABLAÐIÐ/SIGTRYGGUR ARI

Í dag kemur lang-
stærstur hluti tekna
frá vörum og þjónustu sem
voru ekki hluti af vörufram-
boðinu við stofnun.

sem ég hef lesið eru Karítas án titils
eftir Kristínu Marju Baldursdóttur
og Sagan af Ástu eftir Jón Kalman
Stefánsson. Þær hreyfðu báðar
mikið við mér og þá síðari langaði
mig að byrja að lesa strax aftur
um leið og síðustu blaðsíðu lauk.
Nú rúmu ári síðar kemur hún enn
oft upp í huga mér. Annars hef ég

undanfarið verið með þrjár bækur á
víxl í eyrunum sem allar geyma ein-
hverja gullmola. Þetta eru Dare to
lead eftir Brené Brown, The subtle
art of not giving a f*ck eftir Mark
Manson og Why we sleep eftir
Matthew Walker. Ég verð reyndar
svo hrædd í hvert sinn sem ég hlusta
á Why we sleep að ég er ekki viss um
að ég klári hana, en mun gera mitt
besta hér eftir til að fá nægan svefn.
*Hver hafa verið mest krefjandi
verkefnin hjá þér á síðustu mán-
uðum?*
Það er í grunninn krefjandi að
takast á við nýtt starf og aukna
ábyrgð. Síðustu mánuðir í nýju
hlutverki hafa einkennst af marg-
víslegum áskorunum og á tíðum
mjög erfiðum ákvörðunum. Fyrst
og fremst hefur þetta þó verið afar
lærdómsríkur tími með einstöku
samstarfsfólki.
Hvernig hefur rekstrarumhverfi

*Já breyst og hvernig hefur fyrirtækið
tekist á við breytingarnar?*
Breytingar í tækni, notendahegð-
un og samkeppnisumhverfinu hafa
gjörbreytt rekstrarumhverfi félags-
ins. Stafræn umbreyting hófst strax
við stofnun árið 2005 og kemur í dag
langstærstur hluti tekna frá vörum
og þjónustu sem voru ekki hluti af
vöruframboðinu við stofnun. Hjá
fyrirtækinu hefur alltaf verið hug-
rekki til að takast á við breytingar
og er lögð rík áhersla á nýsköpun,
virka þátttöku starfsfólks í þróun-
arverkefnum og nýtingu nýjustu
tækni. Með stefnuna okkar að
leiðarljósi, að auðvelda notendum
viðskipti, samskipti og ákvarðana-
töku, þróum við allar okkar vörur
og þjónustu.
*Hvaða tækifæri sérðu fram undan
hjá Já?*
Já hf. á og rekur fjögur vörumerki;
Já, Gallup, Leggja og Markaðsgrein-

ingu. Það eru skemmtilegir tímar
fram undan og unnið að spennandi
tækifærum fyrir þau öll. Svo dæmi
sé tekið eru mikil tækifæri í nýju Já
appi sem verið var að gefa út. Það
felur í sér frábæra nýjung, svokall-
aða Vöruleit. Til viðbótar við fyrri
þjónustu Já.is býðst notendum nú
að leita að vörum frá öllum íslensk-
um vefverslunum á einum stað. Þar
er að finna tæplega 600.000 vörur
frá um 500 vefverslunum og fæst
þægilegt yfirlit yfir hvar vara fæst
og hvar er besta verðið. Með auð-
veldum hætti má einnig ganga frá
kaupum og setja vörur á óskalista til
finna þær fljótt síðar eða deila með
vinum og vandanömmum.
Hvar sérðu þig eftir 10 ár?
Reynslunni ríkari að sinna verk-
efnum sem ég hef gaman af með
góðu og hæfileikaríku fólki, og að
nýta hvert tækifæri til góðrar sam-
veru með fjölskyldu og vinum.

Óplægður akur í fjármögnun fyrirtækja

Kári Finnsson
viðskiptastjóri
hjá Creditinfo

Hröð tækniþróun síðustu ára
hefur gert öflun og umsýslu
gagna sjálfvirka vegna lán-
töku einstaklinga. Á stuttum tíma
hafa einstaklingar öðlast aukna
möguleika þar sem lánsfjármagn
er aðgengilegt á skömmum tíma,
sem dæmi í gegnum farsíma. En
hvað er því til fyrirstöðu að fyrir-
tæki geti fengið jafn skjótan aðgang
að lánsfjármagni og einstaklingar?
Af hverju eru ekki jafn mörg fjár-
tæknifyrirtæki að þjónusta fyrir-
tæki eins og einstaklinga?

Takmörkuð ábyrgð
Lánveitingar til fyrirtækja eru alla
jafna áhættumeiri en lánveitingar
til einstaklinga. Fyrirtæki starfa
flest undir takmarkaðri ábyrgð,
það þýðir að eigendur eru ekki per-

sónulega ábyrgir fyrir skuldum
fyrirtækisins. Einstaklingar eru
persónulega ábyrgir fyrir skuldum
sínun og hafa því meiri hvata til að
greiða þær upp.
Takmörkuð ábyrgð hvetur til
þess að einstaklingar geti tekið
áhættu í stofnun fyrirtækja án
þess að þeir leggi lífsviðurværi
sitt undir. Þetta fyrirkomulag ýtir
undir að einstaklingar sjái sér hag í
að stofna til fyrirtækjareksturs en
það eykur áhættuna fyrir lánveit-
endur.
Flókinn rekstur
Annað atriði sem greinir lánveit-
ingu til fyrirtækja frá lánveitingu til
einstaklinga er að fyrirtækjarekst-
ur er yfirleitt flóknari en rekstur
heimilis. Það eru fleiri þættir sem
ráða úrslitum þegar kemur að far-
sælum rekstri fyrirtækja og því
gera lánveitendur kröfur um ítarleg
gögn um rekstur fyrirtækis áður
en þeir heimila lánveitingu. Dæmi
um slík gögn er viðskiptaáætlun,
ársreikningar, itarupplýsingar um
þær vörur eða þjónustu sem fyrir-
tækið selur auk upplýsinga um eig-
endur og stjórnendur. Einnig eru

Fyrirtæki hafa
opnað fyrir aðgang
að bókhaldskerfum sínum
til að sýna útistandandi
kröfur og aðgang þeirra að
viðskiptakerfum eins og
Amazon og Ebay til að sýna
rauntímaupplýsingar um
viðskipti.

lánveitingar til fyrirtækja hærri
og krefjast ítarlegri yfirferðar en
einstaklingslán. Það útskýrir að
einhverju leyti af hverju fleiri fjár-
tæknifyrirtæki hafa sprottið upp
á sviði lánveitinga til einstaklinga
heldur en til fyrirtækja.
Í dag eru það helst hefðbundnar
bankastofnanir sem veita fyrir-
tækjum lánsfjármagn. Ákvarðanir
um slíkar lánveitingar eru teknar út
frá löngu og traustu viðskiptasam-
bandi, yfirleitt með veði í kröfum

eða eignum. Þetta fyrirkomulag er
enn mjög mannaflsfrekt og krefst
ítarlegrar gagnasöfnunar.

Tækifæri
Ýmis tækifæri eru til staðar til
að auðvelda lánveitingu til fyrir-
tækja. Á sama tíma og fyrirtæki
eru flóknari í rekstri þá eru til meiri
gögn um þau en einstaklinga. Þar
að auki hefur tækniþróun síðustu
tveggja áratuga leitt til þess að flest
þessara gagna eru aðgengileg með
sjálfvirkum hætti, oftan en ekki í
gegnum vefþjónustur (API). Vef-
þjónustur auðvelda gagnaflutninga
á milli ólíkra kerfa og gera forritur-
um kleift að safna saman miklum
upplýsingum á örskömmum tíma.
Nú þegar er hægt að safna saman
upplýsingum úr ársreikningum
fyrirtækja, lánshæfi þeirra og
greiðsluhegðun til að styðja við
ákvörðun um lánveitingu. En einn-
ig er hægt að nýta önnur gögn við
slíka ákvarðanatöku.

Fjölbreyttar gagnalindir
Dæmi eru um að erlend fyrirtæki
hafa nýtt fjölbreyttar gagnalindir
til að styðja við lánveitingu til fyrir-

tækja. Fyrirtæki hafa opnað fyrir
aðgang að bókhaldskerfum sínum
til að sýna útistandandi kröfur og
aðgang þeirra að viðskiptakerfum
eins og Amazon og Ebay til að sýna
rauntímaupplýsingar um viðskipti.
Önnur fyrirtæki hafa opnað á við-
skiptamannakerfi sín (CRM) og
enn önnur á upplýsingar úr Google
Analytics til að gefa mynd af heim-
sóknum viðskiptavina á vefsvæði
fyrirtækja.
Svo gæti einnig orðið að fyrir-
tæki opni í auknum mæli á lán-
veitingar sem viðbótarþjónustu
við núverandi starfsemi. Dæmi
um slíkt er nýlegt útspil greiðslu-
miðlunarfyrirtækisins Stripe. Þeir
bjóða viðskiptavinum sínum upp á
lán þar sem kjörin markast af sölu
þeirra eins og hún endurspeglast í
kerfum Stripe. Þannig nýtir Stripe
eigin gagnalindir til að liðka fyrir
fjármögnun sinna viðskiptavina.
Erfitt er að segja til um hvort
þessum nýju aðilum takist að tak-
marka áhættuna nægilega sem felst
í lánveitingu til fyrirtækja en það
verður spennandi að fylgjast með
hvernig þetta svið mun þróast eftir
því sem að tækninni fleygir fram.

Einn af tíu stærstu samningum Völku

Horft er til þess að Valka vaxi um 20-30 prósent á ári á næstu árum. Vöxturinn, sem var 80 prósent í fyrra, hefur verið fjármagnaður með nýju hlutafé en ekki lánsfé. Valka seldi norsku fyrirtæki, sem er í eigu stórrar samstæðu, tækjabúnað fyrir 550 milljónir króna.

Helgi Vífill
Júliusson
helgivifill@frettabladid.is

Valka hefur selt norska sjávarútvegsfyrirtækinu Båtsfjordbruket sjálfvirka vinnslulínu fyrir um fjórar milljónir evra, jafnvirði um 547 milljóna króna. Um er að ræða tvöfalda vinnslulínu til þess að snyrta, skera, dreifa og pakka fullunnum fiskafurðum.

„Við höfum vaxið hratt á undanfórnum árum en þetta er einn af tíu stærstu samningum sem við höfum gert,“ segir Helgi Hjálmarsson, framkvæmdastjóri Völku, í samtali við Markaðinn.

„Við vonumst til þess að samningurinn leiði til enn frekari sölu á næstu árum því Båtsfjordbruket tilheyrir sjávarútvegssamstæðunni Insula. Í þessum rekstri þarf að byggja upp gott samstarf við viðskiptavinum og gæta þess að tækin skili því sem lofað var. Takist það koma viðskiptavinir aftur og aftur.

Þannig var málum háttað þegar ritað var undir stærsta samning Völku til þessa sem var við Samherja. Upphaflega keypti fyrirtækið af okkur einn pökkunarflokkara en svo keypti það æ fleiri vélar af okkur. Loks var samið um að reisa stóra fiskvinnslu á Dalvík auk uppfærslu á vinnslunni hjá Útgerðarfélagi Akureyringa,“ segir hann.

30 til 40 prósent vöxtur
Tekjur Völku jukust um 80 prósent á milli ára og námu 2,3 milljörðum króna árið 2018. Hagnaðurinn óx úr 28 milljónum króna í 144 milljónir. Helgi segir að vöxturinn stefni í 30 til 40 prósent í ár. Vöxturinn á milli árunna 2016 og 2017 var frekar lítill vegna tafa í framleiðslu og því megji segja að vöxtur fyrir tvö ár hafi komið fram á síðasta ári.

„Valka er enn tiltölulega lítið fyrirtæki á markaðnum, hér starfa um hundrað manns. Stefnt er á að vaxa um 20 til 30 prósent á ári á næstu árum. Eftirspurn eftir vörum okkar er mikil og við erum að leitast við að auka framleiðsluna eins hratt og hægt er. Lykiláhersla hjá okkur er að byggja upp þjónustuna hraðar en aðra þætti svo við getum ávallt tryggt góða þjónustu,“ segir Helgi.

„Valka, sem stofnað var árið 2003, hefur vaxið hratt frá árinu 2012 þegar við kynntum nýjar skurðarvélar til leiks. Fram að þeim tíma voru sveiflur upp og niður í tekjum.

Með skurðarvélinni fundum við syllu þar sem við erum einfaldlega best í heimi. Það er mikil eftirspurn eftir henni enda fer krafan um beinlausan fisk sífellt vaxandi.

Enn fremur hefur launakostnaður farið vaxandi á okkar lykilmörkuðum, sem eru Ísland og Noregur. Til þess að reka fiskvinnslu á þessum svæðum þurfa fyrirtækin að tækni-væðast. Annars verða þau ekki samkeppnishæf. Það má því segja að við séum að tryggja undirstöður fiskvinnslu í landinu. Við höfum sömuleiðis þróað mikið af búnaði í kringum skurðarvélinu sem við seljum til viðbótar með hverri vél,“ segir hann.

Strandhögg í Noregi 2008
Valka samdi við umboðsmann í Noregi á árunum 2008-2013 og stofnaði eigið útibú þar í landi árið 2014. „Fiskvinnsla er umsvifamikil í Noregi en engu að síður senda Norðmenn mikinn fisk úr landi til frekari vinnslu vegna hás launakostnaðar. Það eru því mikil tækifæri til staðar þar.

Það er óumhverfisvænt að frysta

„Með skurðarvélinni fundum við syllu þar sem við erum einfaldlega best í heimi,“ segir Helgi Hjálmarsson, stofnandi Völku. FRÉTTABLAÐID/STEFÁN

Það hvíla engar vaxtaberandi skuldir á Völku sem merkir að fyrirtækið stendur sterkum fótum.

heilan fisk, senda til Kína til frekari vinnslu og flytja aftur til Evrópu til sölu. Okkar markmið er að stuðla að aukinni umhverfisvernd með því að framleiða tæki svo hægt sé vinna fiskinn í meira mæli þar sem veiðin fer fram þrátt fyrir herra launastig,“ segir Helgi.

Fjármagnað með hlutafé
Hlutafé Völku var aukið um 325 milljónir króna árið 2018 og 153 milljónir króna árið áður. „Hlutafé hefur verið aukið eftir því sem það þarf að binda meira fé í rekstrinum samhliða vexti. Það krefst fjármagns að vaxa en sjóðstreymið hefur verið jákvætt um nokkurra ára skeið. Reksturinn hefur verið fjármagnaður með hlutafé í stað lánsfjár. Það hvíla engar vaxtaberandi skuldir á Völku sem merkir að fyrirtækið stendur sterkum fótum,“ segir Helgi. Eigið fé fyrirtækisins var einn milljarður króna við árslok og eiginfjárlutfallið 64 prósent.

Í upphafi árs 2018 seldu Nýsköpunarsjóður atvinnulífsins og Frumtak 37 prósent hlut í félaginu að mestu til annarra hluthafa og svo kom Ice Tech ehf., fjárfestingarfélag í eigu Samherja, inn í hluthafahópinn í lok þess árs er það keypti 20 prósent hlut. Helgi á 16 prósent hlut, Vogabakki sem er í eigu Árna Haukssonar og Hallbjörns Karlssonar á um 15 prósent hlut og Fossar sem er í eigu Sigurbjörns Þorkelssonar á um 12 prósent hlut. Fjórðmenningarnir voru saman í verkfræðinámi við Háskóla Íslands. „Allir fjárfestarnir horfa til langs tíma. Það er góð staða til að halda áfram að efla fyrirtækið,“ segir Helgi.

KLAPPÍR

Klappir grænar lausnir hf.:

Boðun hluthafafundar 17. október 2019

Stjórn Klappa grænna lausna hf. boðar til hluthafafundar í félaginu á starfsstöð þess að Austurstræti 17, í fundarsal á 4. hæð, fimmtudaginn 17. október 2019, og hefst hann kl. 16:00.

Á dagskrá fundarins verða eftirtalin mál:

- 1. Tillaga stjórnar vegna samruna við Stika ehf.**
- 2. Kosning stjórnar.**
- 3. Önnur mál sem eru löglega borin fram.**

Stjórn mun leggja fram eftirfarandi tillögu vegna samruna við Stika ehf.:

Tillaga er gerð um að samruni Stika ehf., kt. 420392-2149, við Klappir grænar lausnir hf. verði staðfestur af hluthafafundi í samræmi við samrunaáætlun félaganna sem undirrituð var þann 31. maí 2019. Eins og fram kemur í samrunaáætlun stendur til að Klappir grænar lausnir hf. gefi út 7.891.378 nýja hluti í B-flokki hlutabréfa til eigenda Stika ehf. sem endurgjald vegna samrunans. Stjórn leggur því til að fundurinn samþykki samrunann og samhliða nauðsynlegar breytingar á samþykktum sem leiða af aukningu á hlutafé um 7.891.378 nýja B hluti.

Tillaga um kosningu stjórnar hefur að markmiði að fækka stjórnarmönnum úr sjö stjórnarmönnum í fimm stjórnarmenn og að skipun stjórnar samræmist reglum um góða stjórnarhætti, meðal annars um stærð og samsetningu stjórnar og að meirihluti stjórnar sé óháður félaginu og daglegum stjórnendum þess.

Dagskrá og endanlegar tillögur munu verða hluthöfum til sýnis á skrifstofu félagsins, Austurstræti 17, 5. hæð, tveimur vikum fyrir hluthafafund.

Öll gögn verða lögð fram fyrir hluthafa á síðunni www.klappir.is/fjarfestar.

Aðgöngumiðar og atkvæðaseðlar verða afhentir á fundarstað frá kl. 15.45. Á hluthafafundum fylgir eitt atkvæði hverri einni krónu í A-flokki hlutabréfa. B-hlutabréf hafa ekki atkvæðarétt.

Stjórn Klappa grænna lausna hf.

Skotsilfur

Kjarni Júpíters

Hluthafalisti Kjarnans lengd-ist í sumar þegar fjárfestarnir Árni Hauksson og Hallbjörn Karlsson bættust ásamt fleirum við hópinn. Athygli vekur að **Jónas Reynir Gunnarsson**, sjóðsstjóri blandaðra sjóða hjá Júpiter dótturfélagi Kvik banki, er kominn með tæplega 2,4 prósent hlut í fjölmiðlinum en hann og Þórður Snær Júlíusson ritstjóri munu vera gamlir vinir. Jónas Reynir hefur starfað á fjármálamarkaði frá árinu 2006 og kemur því inn í hluthafahópinn með töluverða þekkingu á því sviði. Það kemur ekki að sök í því erfiða rekstrarumhverfi sem fjölmiðlar búa við og Kjarninn hefur itrekað lýst í sínum miðli.

Gegnsæi eftirlitsins

Ríkisendurskoðun, sem **Skúli Eggert Þórðarson** leiðir, hefur það hlutverk að hafa eftirlit með fjármunum ríkisins. Hins vegar hefur verið erfitt að hafa eftirlit með stofnuninni sjálfri enda var það bara í síðustu viku sem hún birti ársskýrslu fyrir 2017 á vef sínum. Skýrslan hefur reyndar verið tilbúin í meira en ár en stofnunin mun hafa verið í basli með að setja hana á netið. Skýrslan fyrir 2018 hefur síðan tafist vegna þess að stofnunin réð nýjan endurskoðanda sem þurfti samþykki forsætisnefndar. Það náðist ekki í vor og þurfti því að biða fram til sumarloka.

Til Akta

Sigurður Kr. Sigurðsson, sem hefur starfað sem sjóðsstjóri hjá GAMMA Capital Management síðustu ár, mun taka til starfa hjá sjóðastýringarfyrtækinu Akta á næstunni en félagið er í eigu starfsmanna og Kvik banki sem fer með þriðjungshlut. Áður en Sigurður fór til fjármálafyrirtækisins GAMMA starfaði hann hjá MP banka og Seðlabanka Íslands.

Samkeppnin harðnar á veganmarkaðinum

Impossible Foods hefur hafið innreið sína á bandaríska smásölumarkaðinn en fyrirtækið framleiðir veganvörur sem eiga að líkjust kjöti hvað varðar ásýnd, áferð og bragð. Vörurnar eru nú komnar í hillur verslana en helsti keppinautur Impossible Foods er Beyond Meat sem er skráð á markað og er metið að 8,5 milljarða Bandaríkjadala, jafnvirði rúmlega þúsund milljarða íslenskra króna. NORDICPHOTOS/GETTY

Dýpkun skuldabréfamarkaðar

Birgir Haraldsson sérfræðingur í markaðs- viðskiptum hjá Arctica Finance

Samhliða versnandi horfum í alþjóðahagkerfinu á þessu ári hafa langtímavextir á skuldabréfamörkuðum hriðlækkað víðsvegar um heiminn og fjöldi seðlabanka keyrt stýrivexti niður. Þessa þróun má glögglega sjá í hlutdeild skuldabréfa í heiminum sem bera neikvæða vexti en hún hafði aukist í tæp 30% í lok ágúst úr 12% seint á síðasta ári, samkvæmt bandaríska fjárfestingarbankanum J.P. Morgan. Aldrei hefur þessi hlutdeild mælst hærri áður en hún nær yfir 24 lönd, bæði iðnaðar- og nýmarkaðslönd, og meðal annars skuldabréf ríkja, opinberra stofnana og fyrirtækja. Vaxtagrunnur upp á 3,5% líkt og á Íslandi í dag er því „vara“ sem er að verða af skornum skammti á heims- visu.

Í þessu ljósi er áhugavert að sjá að

þátttaka erlendra fjárfesta á íslenskum skuldabréfamarkaði er engu að síður við sögulegt lágmark um þessar mundir en samkvæmt markaðsupplýsingum Lánamála ríkisins áttu alþjóðafjárfestar eingöngu 14,6% af útistandandi ríkisskuldabréfum í ágúst. Þetta hlutfall var um tvöfalt herra rétt fyrir innleiðingu innflæðishaftanna í júní 2016 en til samanburðar má nefna að nýlegar tölur frá Alþjóðagjaldeyrissjóðnum um hlutdeild erlendra fjárfesta í skuldum nýmarkaðsríkja í eigin gjaldmiðli sýna hana um 18% að meðaltali. Lönd eins og Pólland og Mexíkó standa í 30% (bæði voru í 40% fyrir fjórum árum), Suður-Afríka í 38%, Indónesía í 40% og Perú situr efst með hlutdeild erlendra fjárfesta í 44% (fór hæst í 57% í lok árs 2013).

Segja má að rýmið til að tvöfalda og jafnvel þrefalda þátttöku alþjóðafjárfesta í íslenskum skuldabréfum sé til staðar en það tryggir á engan hátt að slík þróun muni eiga sér stað. Helsta áskorunin er smæð markaðarins en heildarvirði allra íslenskra skuldabréfa samsvarar útistandandi skuldabréfaútgáfu bandaríska flugvélaframleiðandans Boeing (21 milljarðar Banda-

Rýmið til að tvöfalda og jafnvel þrefalda þátttöku alþjóðafjárfesta í íslenskum skuldabréfum er til staðar en það tryggir á engan hátt að slík þróun muni eiga sér stað.

ríkjadala). Sömuleiðis myndi tvöföldun á þátttöku erlendra aðila í ríkisskuldabréfum eingöngu þýða innflæði upp á 800 milljónir Bandaríkjadala – upphæð sem sjóðsstjóri innan meðalstórs vogunarsjóðs í New York eða London stýrir. Vaxtagrunnur upp á 3,5% ætti því eingöngu að vera nauðsynlegt skilyrði til að vekja áhuga erlendra aðila í dag en ekki endilega nægjanlegt því að smæðin setur ákveðnar hömlur á íslensk skuldabréfatækifæri fyrir alþjóðafjárfesta.

Það er því einkar áhugavert að fylgjast með markaðnum fyrir íslensk fyrirtækjaskuldabréf um þessar mundir en ákveðnar sviptingar eru að eiga sér stað sem benda

til þess að útgáfa skuldabréfa fyrir- tækja gæti aukist á komandi miss- erum. Nýverið í þessum miðli lýsti til að mynda bankastjóri eins afviðskiptaböndkunum því yfir að fjármögnun stærri fyrirtækja myndi í auknum mæli leita út á skuldabréfamarkaðinn þar sem bankarnir væru ekki lengur samkeppnishæfir í kjörum til þessa hóps. Þessi þróun er nú hafin með skuldabréfaútgáfu Haga* í þessum mánuði og ef staflinn af bankalánum sem situr á efnahagsreikningum skráðra fyrir- tækja myndi færast inn á skuldabréfamarkaðinn myndu stóðir hans styrkjast til muna.

Innlendir togkrafter fyrir alþjóðafjárfesta gætu því mögulega aukist ef fyrirtækjahluti skuldabréfamarkaðarins dýpkar í náinni framtíð á meðan markaðsaðstæður erlendis ættu að að ýta fjárfestum í fræknari landkannanir. Tíminn mun leiða í ljós hvort og hversu hratt þessi þróun á sér stað en það væri til mikils að vinna fyrir íslenskan skuldabréfamarkað ef fjölbreytileiki í fjárfestingarkostum og fjárfestahópnum myndi aukast.

*Arctica Finance sér um framkvæmd skuldabréfaútgáfu Haga.

Fjármálaráðherra líti sér nær

SKOÐUN

Helgi Vífill Júlíusson

Skot fjármálaráðherra á veitingamenn á dögunum var fyrir neðan beltið. Bjarni Benediktsson var þreypur á umræðu um að áfengisgjald skýri hátt verð á áfengi hér á landi og fór opinberlega að agnúast út í að samkvæmt lauslegri athugun væri álagning á bjór á veitingastað 270 prósent.

Veitingastaðir eru lítill fyrirtæki sem veita mikla þjónustu, oft í fallegum húsakynnum. Þjónn kemur til viðskiptavinarins, fær pöntun um bjór, hellir í glasið og kemur með það á borðið. Nokkru seinna er glasið þrifið.

Það má ekki líkja veitingahúsum við stórmarkað þar sem álagningin er lág því framlegðin fæst með því að selja mikið magn án þjónustu. Það er eðlilegt að álagning björglass sé jafnvel nokkur hundruð prósent enda þarf framlegðin að standa straum af miklum kostnaði; húsnæði, starfsfólki, sköttum, hagnaði

og björnum sjálfum. Ef um dýrari vöru væri að ræða með sömu þjónustu gæti álagningin verið minni.

Hvað varðar verðlag verður ekki fram hjá því litið að skattar hérlandis sem hlutfall af landsframleiðslu eru með þeim hæstu í OECD-ríkjunum og áfengisgjaldið er mun herra en þekkt hjá öðrum ríkjum. Jafnvel þeim sem beita skattheimtu til að stemma stigum við ofneyslu áfengis. Áfengisgjaldið á bjór er tvöfalt herra en í Svíþjóð þar sem álögurnar eru hæstar í Evrópusambandinu. Fjármunirnir sem standa undir háum skattgreiðslum

eru sóttir í vasa neytenda.

Rekstur veitingastaða í Reykjavík á undir högg að sækja. Laun hafa hækkað verulega sem meðal annars má rekja til launaskriðs opinberra starfsmanna. Til að bæta gráu ofan á svart eru skattar háir, til að mynda tryggingargjaldið sem eykur launakostnað og fasteignagjöld hafa hækkað verulega. Birgjar veitingastaða glíma að sjálfsögðu við sama vanda sem setur þrýsting á innkaupsverð.

Svo haldið sé áfram að þusa um háa skatta má nefna að aka þarf björnum á veitingastaði en álögur

á bifreiðar og eldsneyti eru með því hæsta sem þekkt. Allt leggst þetta saman á eitt.

Eftir ferðamannasprengjuna er offramboð af veitingastöðum. Margir þeirra standa á brauðfötum. Eigendurnir horfa því væntanlega fremur til þess að hækka verð eftir því sem veitingahúsum fækkar í stað þess að lækka það.

Það væri því einfaldlega sanngjarnara effjármálaráðherra myndi lækka skatta almennilega í stað þess að röfla í barþjóni um hvað björglassið sé dýrt, eins og hann segist hafa gert.

HP PageWide

Ný kynslóð prentara

Afköst

Mikil afköst
og hámarks upptími

Lágt blaðsíðuverð

Ódýrari litaprentun
og frábær prentgæði

Öryggi

Varnir gegn árásum
og reglulegar uppfærslur

Umhverfisvænir

Minni hylki, minna rusl
og margfalt minni orkunotkun
en í laserprenturum

HP PageWide fjölnotaprentarar

Öruggir, snjallir og afkastamiklir

Prentaðu á skilvirkari hátt með nýju HP PageWide Pro prenturunum sem byggja á byltingarkenndri prenttækni HP.

95% minni
rekstrarvara og úrgangur
en ef um sambærilega
laserprentara væri
að ræða.

Láttu okkur sjá um prentreksturinn

Opin Kerfi getur séð um allan rekstur prentumhverfisins sem inniheldur m.a. HP prentlausnir, rekstrarvöru og alla þjónustu ásamt vöktun sem tryggir að pappír og blek er sent þegar lágmarksstöðu er náð. Fyrir þessa þjónustu og alla rekstrarvöru er greitt fast blaðsíðuverð* á samningstímanum.

*nánar tilgreint í samningi.

 Opin Kerfi
– allt er mögulegt

Opin Kerfi // Höfðabakka 9 // 110 Reykjavík // 570 1000 // ok.is

Stjórnar- maðurinn

Ábyrgðarhluti

Því var slegið upp í Mannlífi um helgina að allt að áttatíu manns myndu missa vinnuna strax á mánuðeginum í umfangsmiklum skipulagsbreytingum hjá Arion banka. Nú er kominn miðvikudagur og ekkert hefur verið tilkynnt enn. Því er ljóst að Mannlíf hafði rangt fyrir sér, hið minnsta hvað varðar tímasetninguna.

Auðvitað liggur fyrir að breytingar eru í farvatninu hjá bankanum. Nýr bankastjóri hefur beinlínis sagt það opinberlega að arðsemi bankans sé óásættanleg. Það á enda ekki að vera sjálfstætt markmið banka í einkaeigu að vera mikill umfangs, hvort sem litið er til starfsemi eða starfsmannahalds. Megintilgangur banka sem skráður er á markað hlýtur að vera að ávaxta fé hluthafa, auk þess auðvitað að starfa í sátt og samlyndi við samfélag og umhverfi.

Það liggur sömuleiðis fyrir að allt of margir starfa í bankageiranum á Íslandi. Fyrir því eru ýmsar ástæður, bankarnir voru lengst af allir í ríkiseigu og því iðaldssamari í starfsmannahaldi og starfsemi en ella. Stærsta ástæðan er þó sennilega sú að í kjölfar hrunsins 2008 hefði einfaldlega ekki verið skynsamlegt að senda þúsundir bankamanna út á göturnar. Starfsmönnum í fjármálageiranum fækkaði því mun hæggar og minna en efni stóðu til, miðað við þær breytingar sem urðu á starfseminni bókstaflega á einni nóttu.

Því er ekki nema eðlilegt og sjálf-sagt að nýir stjórnendur Arion banka ætli sér að ráðast í umfangsmiklar breytingar. Það mun bæði hafa áhrif á starfsmannahald til skamms tíma, en einnig á áherslur í starfseminni. Líklega er dagskipunin að sækjast eftir færri en ábatasamari verkefnum. Veita þarf nýjum stjórnendum Arion svigrúm til að ráðast í nauðsynlegar breytingar. Þar mun ekki mannvonska ráða för, heldur eðlileg krafa um að reka hér hagkvæman banka. Allt samfélagið hefur beinlínis hag af því að hér sé rekið hagkvæmt bankakerfi sem styður við viðskiptalífið í landinu.

Það breytir því þó ekki að breytingar sem þessar eru alltaf þungbærar. Því vakti fréttin í Mannlífi, og einkum nákvæmar ágískanir um fjölda þeirra sem kæmu til með að missa vinnuna, athygli. Ýmislegt bendir til þess að þar hafi í besta falli verið um upplýsta ágiskun að ræða. Ábyrgðarhluti, enda skal aðgát höfð í nærveru sálar.

Kjartan bætir við sig í Arnarlaxi

Kjartan Ólafsson, stjórnarformaður Arnarlax, hefur aukið við hlut sinn í laxeldinu. Hlutur Gyðu, fjárfestingafélags hans, jókst úr 2,4 prósentum í 4,8 prósent. Þetta má lesa úr nýjum hluthafalista, sem er sá fyrsti sem birtist eftir að norski laxeldisrisinn SalMar eignaðist meirihluta í Arnarlaxi með kaupum á bréfum TM og Fiskisunds. SalMar á 59 prósentu

hlut í Arnarlaxi, samkvæmt hluthafalistanum.

Fjárfesting TM í Arnarlaxi skilaði tryggingafélaginu árlegri ávöxtun upp á riflega fimmtíu prósent, að því er fram í kom í fjárfestakynningu. Á sama tíma seldi Fiskisund, sem er í eigu Einars Arnar Ólafssonar, Höllu Sigrúnar Hjartardóttur og Kára Þórs Guðjónssonar, 8,4 prósentu hlut fyrir 1,7 milljarða króna. – hvj

18.09.2019

Það er í raun fráleitt að Bandaríkjastjórn blandi sér í íslensk innanlandsmál og setji þrýsting á hvaða birgja við notum. Ef við fylgjum því ekki, hvað þá?

Heiðar Guðjónsson, forstjóri Sýnar

Verðmæti

Hámarkaðu árangurinn þinn og verðmæti með því að nýta þér fjölbreytta þekkingu og víðtæka reynslu PwC á öllum sviðum rekstrar.

Hafðu samband því þinn árangur er mikils virði.

PwC | Sími 550 5300 | www.pwc.is

PwC á Íslandi er framsækið og traust fyrirtæki sem veitir sérfræðipjónustu á sviði fyrirtækja- skatta- og lögfræðiráðgjafar, endurskoðunar og reikningsskila. Fyrirtækið er íslenskt og er hluti af alþjóðlegu neti sjálfstæðra fyrirtækja sem aðstoðar viðskiptavinum sínum við að auka verðmæti, stjórna áhættu og bæta árangur sinn.

Reykjavík | Akureyri | Reykjanesbær | Húsavík | Selfoss | Hvalsvíllur | Vestmannaeyjar